

PROKURATUUR

Kriminaalmenetluse lõpetamise põhistatud määrus

Koostamise kuupäev ja koht:	29.07.2025, Tallinn
Koostaja ametinimetus ja nimi:	abiprokurör Irina Tsugart
Ametiasutuse nimi:	Põhja Ringkonnaprokuratuur
Kriminaalasja number:	25231551220
Kuriteo kvalifikatsioon:	KarS § 121 lg 2 p 2, 3
Kahtlustatava nimi (isikukood):	Xxxxx Xxxxx (ik xxxxxxxxxxxx)
Kuriteo toimepanemise aeg:	01.03.2024 – 31.05.2024

Kahtlustatavale Xxxx Xxxx on kriminaalasjas 25231551220 esitatud kahtlustus KarS § 121 lg 2 p 2, 3 (teise inimese tervise kahjustamises ja valu tekitavas kehalises väärkohtlemises, mis on toimepandud lähi- või sõltuvussuhtes ja korduvalt) järgi kvalifitseeritavate kuritegude toimepanemises.

Prokurör, olles tutvunud kriminaalasjade materjalidega, analüüsinud kuriteo toimepanemise asjaolusid, kuriteo toimepanija isikut, tema käitumisviisi, süü suurust, kuriteo olulisust ja raskusastet, on jõudnud järeldusele, et antud juhul on võimalik ja põhjendatud lõpetada kriminaalmenetlus KrMS § 202 alusel.

KrMS § 202 lg 1 kohaselt võib prokuratuur kahtlustatava või süüdistatava nõusolekul taotleda, et kohus kriminaalmenetluse lõpetaks, kui kriminaalmenetluse ese on teise astme kuritegu ja selles kahtlustatava või süüdistatava isiku süü ei ole suur ning ta on heastanud või asunud heastama kuriteoga tekitatud kahju ja tasunud kriminaalmenetluse kulud või võtnud endale kohustuse tasuda kulud ning kui kriminaalmenetluse jätkamiseks puudub avalik menetlushuvi.

Kui kriminaalmenetluse esemeks on teise astme kuritegu, mille eest karistusseadustiku eriosa ei näe karistusena ette vangistuse alammäära või näeb karistusena ette ainult rahalise karistuse, võib KrMS § 202 lg 1 ja 2 sätestatud alusel kriminaalasja lõpetada prokuratuur (KrMS § 202 lg 7). Xxxx Xxxx tegu kvalifitseerub KarS § 121 lg 2 p 2, 3 järgi, mille eest on ette nähtud karistusena rahaline karistus või kuni viieaastane vangistus. Tegemist on teise astme kuriteoga (KarS § 4 lg 3).

Kriminaalmenetluse lõpetamise võimalikkuse üle otsustamisel tuleb arvestada asjaoluga, et lõpetamine ei ole võimalik, kui menetluse jätkamine on vajalik kas üld- või eripreventiivsest vajadusest.

Karistuse eripreventiivne eesmärk tähendab võimalust mõjutada süüdimõistetut moel, mis tagaks edaspidi tema hoidumise süütegude toimepanemisest. Eripreventiivsetest kaalutlustest lähtuvalt on avalik menetlushuvi olemas, kui kriminaalmenetluse lõpetamine ja teo toimepannud isiku karistamisest loobumine võib tingida tema poolt uute kuritegude toimepanemise. Seda hinnatakse lähtuvalt isiku varasemast karistatusest, menetluse aluseks oleva teo toimepanemise asjaoludest ja teo iseloomust.

Üldpreventiivsest aspektist on avalik menetlushuvi olemas eelkõige siis, kui teo toimepanemise viis, valdkond, tagajärjed või samaliigiliste kuritegude suur arv ja ühiskonnaohtlikkus on sellised, et menetluse lõpetamine ja lisakohustuste määramine ei oleks kriminaalpoliitiliselt vastuvõetavad.

Riigikohtu otsuse nr 3-1-1-85-04 p 16 järgi on oportuuniteediprintsiibiga antud prokuröridele kaalutusõigus, mille eesmärk hõlmab lisaks menetlusökonomikale ka proportsionaalsuse põhimõttest tuleneva vajaduse välistada kriminaalrepressiooni kohaldamine juhtudel, mil see oleks teo asjaolusid silmas pidades ilmselgelt mittemõõdukas. Avaliku menetlushuvi mõiste on mõeldud tagama muuhulgas seda, et karistust kohaldatakse üksnes siis, kui muudest vahenditest ei piisa ja just selle järelle on tungiv vajadus.

Järgnevalt peatub prokurör asjaoludel, mida arvestab seisukoha kujundamisel kriminaalasja lahendamisel.

Üldpreventiivsetel eesmärkidel ei ole ilmtingimata vajalik kahtlustatava karistamine kriminaalkorras. Käesoleva kriminaalasja materjalidest selgub, et kahtlustataval Xxxx Xxxx ei ole kehtivaid karistusi. Teisi kriminaalasju menetluses samuti ei ole. Kriminaalasjas menetletavad kuriteoepisoodid on aset leidnud lühikese perioodi jooksul ja viimasest sündmusest on möödunud rohkem kui üks aasta. Seetõttu ei mõjuta kriminaalasja lõpetamine negatiivselt ühiskonna usku kehtivasse õigusesse.

Eripreventiivset mõju omab prokuröri hinnangul Xxxx Xxxx määratud kohustus. Sellisele seisukohale jõudis prokurör korduvas suhtlemises kriminaalasjas kannatanu Xxxx Xxxx, kes nii 23.07.2025 telefonivestluses kui ka 29.07.2025 kohtumisel prokuratuuris on väitnud, et Xxxx Xxxx suhtumine ja käitumine on kardinaalselt muutunud – ta otsib töökohta, ei tarbi praktiliselt alkoholi. Xxxx Xxxx sõnul on tekkinud olukordades süüdi kõik menetlusosalised – kui üks osapool ei oleks teist provotseerinud ja õigeaegselt eemale astunud, ei oleks vägivallateod aset leidnud. Xxxx Xxxx ja Xxxx Xxxx on Xxxx Xxxx pojad, kes ei leidnud vahel ühist keelt ja ei suutnud rahulikult lahendada lahkarvamusi. Xxxx Xxx ei viibi hetkel Eestis ja temaga ei ole võimalik ühendust võtta (23.07.2023 Xxxx Xxxx telefoninumber ei kehtinud – prokurör ei saanud kannatanuga ühendust). Xxx Xxxx sõnul on vennad omavahel ära leppinud. Xxxx Xxxxxx palub anda Xxxx Xxxx võimaluse heastada oma tegu – käituda seaduskuulekalt ning lugupidavalt menetlusosaliste osas. Kannatanu sõnul on leibkonnas hetkel keeruline materiaalne olukord ja ta palub rahaliselt kahtlustatavat mitte karistada. Xxxx Xxxx ei soovi kriminaalmenetluse jätkamist.

29.07.2025 prokuratuuris toimunud kohtumisel kinnitas Xxxx Xxxx, et kahetseb teo toimepanemist ja esitas prokurörile taotluse kriminaalmenetluse lõpetamiseks KrMS 202 alusel. Kahtlustatav andis nõusoleku kriminaalmenetluse lõpetamiseks, selgitades, et menetluses olev vennaga seotud juhtum on aset leidnud, sest Xxxx Xxxx on eelnevalt kahtlustatavat provotseerinud. Emaga seotud juhtumi osas on Xxxx väljendanud korduvalt kahetsust ja ütles, et palus ema ees vabandust. Prokuröri hinnangul on võimalik vägivallast hoidumise kohustuse määramisega hoida kahtlustatava käitumine kontrolli all.

Vaatamata sellele, et meneltuses on mitu kuriteoepisoodi, leiab ikkagi prokurör, et käesolevas asjas puudub avalik menetlushuvi ülaltoodud põhjustel. Oportuuniteediprintsiibi rakendamine Xxxx Xxxx suhtes on võimalik ja ei ole ilmtingimata vajalik tema karistamine kriminaalkorras. Prokuröri hinnangul on riik täitnud talle antud karistuslikke volitusi piisavalt, kui Xxxx Xxxx suhtes kohaldatakse KrMS § 202 lg 2 alusel määratud kohustusi, antakse võimalus teha oma tegudest järeldusi ning jätkata õiguskuulekat käitumist.

Xxxx Xxxx on selgitatud, et kui tema ei täida talle pandud kohustust, uuendab prokurör KrMS § 202 lg 7 alusel kriminaalmenetluse.

Juhindudes KrMS §-dest 202 ja 206, prokurör määras:

1. Lõpetada kriminaalasjas nr 25231551220 menetlus.
2. Määratud kohustuse liik ja tähtaeg: **Xxxx Xxxx on kohustatud hoiduma vägivallast kannatanute Xxxx Xxxx ja Xxxx Xxxxx suhtes – KrMS § 202 lg 2 p 7 alusel. Tähtajaks määrata 29.01.2026.**
3. Kui isik ei täida määratud tähtaja jooksul talle pandud kohustust, võib prokuratuur kriminaalmenetluse määrusega uuendada.
4. KrMS 4. peatükis loetletud tõkendeid ja muude kriminaalmenetluse tagamise vahendeid ei ole kohaldatud.
5. Asitõendid või äravõetud või konfiskeerimisele kuuluvad objektid: puuduvad.
6. ABIS-i ja RSBR-i registritesse edastatud andmeid ei kustutata.
7. Kriminaalmenetluse kulud: puuduvad.
8. Vastavalt KrMS § 206 lõikele 2 on käesoleva määruse koopia saadetakse kannatanutele Xxxx Xxxx ja Xxxx Xxxx. Kahtlustatavale Xxxx Xxxxx antakse määruse koopia allkirja vastu.
9. Kui kannatanu on pöördunud tervishoiuteenuse osutaja poole, teavitatakse sellest asjaolust ning kriminaalmenetluse lõpetamise määrusest Tervisekassat, kellel on õigus kahtlustatavalt välja nõuda kannatanu meditsiinilise abiga seotud kulud.
10. Kannatanul on õigus:
 - tutvuda kriminaaltoimikuga kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia saamisest alates kümne päeva jooksul Põhja Ringkonnaprokuratuuris aadressil Lubja 4, Tallinn (vastavalt KrMS § 206 lg 3);
 - taotleda kümne päeva jooksul kriminaalmenetluse lõpetamise määruse sisust arusaamiseks selle teksti tõlkimist emakeelde või keelde, mida ta valdab;
 - esitada kaebus Riigiprokuratuurile põhistatud kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia saamisest alates kümne päeva jooksul (vastavalt KrMS § 207 lg 3).
11. Toimingus osaleb tõlk, kes on KrMS § 161 lõike 6 kohaselt kohustatud tõlkima kõik menetlustoimingusse puutuva täpselt ja täielikult ning hoidma saladuses talle tõlkimisel teatavaks saanud andmeid. Teda on hoiatatud, et oma ülesannetest alusetu keeldumise ja teadvalt valesti tõlkimise eest vastutab ta KarS § de 318 ja 321 järgi.